

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-76-09

Druk nr 2045

Warszawa, 2 czerwca 2009 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

Z poważaniem

(-) Donald Tusk

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych

Art. 1. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.¹⁾) w art. 21 w ust. 1:

1) po pkt 9 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:

„9a) zapomogi, inne niż wymienione w pkt 26, wypłacane ze środków zakładowej organizacji związkowej pracownikom należącym do tej organizacji, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 638 zł,”;

2) pkt 67 otrzymuje brzmienie:

„67) wartość rzeczowych świadczeń otrzymywanych przez pracownika, sfinansowanych w całości ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych oraz kwoty otrzymane przez pracownika ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych, wydatkowane na cele działalności socjalnej, o której mowa w przepisach o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, łącznie do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 380 zł; rzeczowymi świadczeniami nie są bony, talony i inne znaki, uprawniające do ich wymiany na towary lub usługi,”.

Art. 2. Ustawa ma zastosowanie do dochodów uzyskanych od dnia 1 stycznia 2009 r.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 19, poz. 199, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 78, poz. 715, Nr 89, poz. 804, Nr 135, poz. 1146, Nr 141, poz. 1182, Nr 169, poz. 1384, Nr 181, poz. 1515, Nr 200, poz. 1679 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 595, Nr 84, poz. 774, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1608, Nr 202, poz. 1956, Nr 222, poz. 2201, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 99, poz. 1001, Nr 109, poz. 1163, Nr 116, poz. 1203, 1205 i 1207, Nr 120, poz. 1252, Nr 123, poz. 1291, Nr 162, poz. 1691, Nr 210, poz. 2135, Nr 263, poz. 2619 i Nr 281, poz. 2779 i 2781, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 30, poz. 262, Nr 85, poz. 725, Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 102, poz. 852, Nr 143, poz. 1199 i 1202, Nr 155, poz. 1298, Nr 164, poz. 1365 i 1366, Nr 169, poz. 1418 i 1420, Nr 177, poz. 1468, Nr 179, poz. 1484, Nr 180, poz. 1495 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 107, poz. 723, Nr 136, poz. 970, Nr 157, poz. 1119, Nr 183, poz. 1353 i 1354, Nr 217, poz. 1588, Nr 226, poz. 1657 i Nr 249, poz. 1824, z 2007 r. Nr 35, poz. 219, Nr 99, poz. 658, Nr 115, poz. 791 i 793, Nr 176, poz. 1243, Nr 181, poz. 1288, Nr 191, poz. 1361 i 1367, Nr 192, poz. 1378 i Nr 211, poz. 1549, z 2008 r. Nr 97, poz. 623, Nr 141, poz. 888, Nr 143, poz. 894, Nr 209, poz. 1316, Nr 220, poz. 1431 i 1432, Nr 223, poz. 1459 i Nr 228, poz. 1507 oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 6, poz. 33, Nr 19, poz. 100, Nr 69, poz. 587 i Nr 79, poz. 666.

UZASADNIENIE

Projektowana ustawa jest związana z pracami nad pakietem działań anty kryzysowych i dotyczy zmian ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, które realizują postulaty partnerów społecznych zawarte w części I pakietu pkt 2 i 3 „Rozwiązania w obszarze wynagrodzeń i świadczeń socjalnych”.

Partnerzy społeczni proponują:

- zniesienie opodatkowania zapomóg udzielanych przez związki zawodowe (poszerzenie katalogu) oraz świadczeń wypłacanych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
- zwolnienie z podatku dochodowego od osób fizycznych pomocy socjalnej realizowanej w formie bonów uprawniających do ich wymiany na towary lub usługi, w tym tzw. bonów towarowych.

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą PIT”, przewiduje szereg zwolnień przedmiotowych odnoszących się do zapomóg i świadczeń wypłacanych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Wolne od podatku dochodowego są:

- 1) jednorazowe zasiłki z tytułu urodzenia dziecka, wypłacane z funduszy związków zawodowych (art. 21 ust. 1 pkt 9 ustawy PIT),
- 2) zapomogi otrzymane w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci – do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2 280 zł (art. 21 ust. 1 pkt 26 ustawy PIT),
- 3) świadczenia otrzymane z tytułu jednorazowej pomocy materialnej finansowanej ze środków budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego w związku z zaistniałym zdarzeniem losowym (art. 21 ust. 1 pkt 26a ustawy PIT),
- 4) wartość rzeczowych świadczeń otrzymywanych przez pracownika, sfinansowanych w całości ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych – do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 380 zł; rzeczowymi świadczeniami nie są bony, talony i inne znaki, uprawniające do ich wymiany na towary lub usługi (art. 21 ust. 1 pkt 67 ustawy PIT),

5) dopłaty do: wypoczynku zorganizowanego przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie, w formie wczasów, kolonii, obozów i zimowisk, w tym również połączonego z nauką, pobytu na leczeniu sanatoryjnym, w placówkach leczniczo-sanatoryjnych, rehabilitacyjno-szkoleniowych i leczniczo-opiekuńczych, oraz przejazdów związanych z tym wypoczynkiem i pobytem na leczeniu – dzieci i młodzieży do lat 18:

- z funduszu socjalnego, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz zgodnie z odrębnymi przepisami wydanymi przez właściwego ministra – niezależnie od ich wysokości,
- z innych źródeł – do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 760 zł (art. 21 ust. 1 pkt 78 ustawy PIT),

6) świadczenia z pomocy społecznej (art. 21 ust. 1 pkt 79 ustawy PIT).

Ustawa PIT przewiduje zatem zwolnienia podatkowe dotyczące zapomóg i świadczeń, jednak zwolnienia te są ukierunkowane celowo i dotyczą konkretnego rodzaju wydatku, a nie źródła finansowania. Generalne zwolnienie z opodatkowania zapomóg wypłacanych z funduszy związków zawodowych oraz świadczeń wypłacanych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych może budzić kontrowersje i rodzić trudne do określenia skutki budżetowe.

Wychodząc jednak naprzeciw postulatów partnerów społecznych, proponuje się zwolnienie z opodatkowania zapomóg wypłacanych przez zakładową organizację związkową pracownikom należącym do tej organizacji. Z uwagi na stan finansów publicznych projekt zakłada wprowadzenie limitu kwotowego dla wolnego od opodatkowania świadczenia, w wysokości 638 zł (kwota ta odpowiada połowie minimalnego wynagrodzenia za pracę w warunkach 2009 r.).

W tym celu w art. 1 w pkt 1 projektu zaproponowano dodanie pkt 9a w art. 21 w ust. 1, na podstawie którego wolne od podatku byłyby zapomogi, wypłacane ze środków zakładowej organizacji związkowej pracownikom należącym do tej organizacji, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 638 zł.

W pkt 2 w art. 1 zaproponowano objęcie zwolnieniem wydatków poniesionych na cele działalności socjalnej. Z uwagi na obecne uwarunkowania budżetowe zmianie nie ulegnie limit kwotowy. Nadal zwolnieniem będzie objęta wartość otrzymanego świadczenia nieprzekraczająca w roku podatkowym kwoty 380 zł. Zwolnieniem

z opodatkowania wciąż nie będą objęte bony, talony i inne znaki, uprawniające do ich wymiany na towary lub usługi.

W art. 2 projekt przewiduje, iż proponowane regulacje będą miały zastosowanie do dochodów uzyskanych w 2009 r. Norma ta pozwoli na objęcie zwolnieniem podatkowym świadczeń wypłaconych także przed wejściem w życie ustawy. Należy zauważyć, iż podatek dochodowy jest rozliczany przez podatników po zakończeniu roku podatkowego. Zatem nieuzasadnione byłoby przyznanie zwolnienia jedynie w odniesieniu do świadczeń wypłaconych w 2009 r. po wejściu w życie projektu ustawy.

Proponuje się wejście w życie ustawy od dnia jej ogłoszenia (art. 3 projektu ustawy). Ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449), stosownie do przepisu art. 4 ust. 2, dopuszcza taką możliwość, z uwagi na ważny interes państwa, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Ważnym interesem państwa jest jak najszybsze uregulowanie kwestii, o której mowa w projekcie.

Zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337), projekt ustawy został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej Ministerstwa Finansów. Od tego momentu każdy może zgłosić zainteresowanie pracami nad projektem ustawy (art. 7 ust. 1 ww. ustawy). Do chwili obecnej w przedmiotowej sprawie nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Szacuje się, że wprowadzenie zwolnienia z opodatkowania zapomóg, innych niż związanych ze zdarzeniami losowymi, wypłacanych ze środków związków zawodowych wpłynęłoby na wysokość dochodów sektora finansów publicznych z podatku dochodowego od osób fizycznych w kwocie 71 mln zł (w tym jednostki samorządu terytorialnego 34,5 mln zł, budżet państwa 36,5 mln zł), przy założeniu, że świadczenie otrzymałoby 5 % pracowników najemnych (tj. 622 tys. osób – wg danych GUS za IV kwartał 2008 r. liczba pracowników najemnych wynosiła 12.447 tys. osób) w kwocie 638 zł.

Wprowadzenie zwolnienia od podatku wartości rzeczowych świadczeń w postaci bonów towarowych, talonów itp. oraz refundowanych wydatków poniesionych na cele działalności socjalnej wpłynie na wysokość dochodów sektora finansów publicznych z podatku dochodowego od osób fizycznych w następującej wielkości:

- 1) 85 mln zł (w tym jednostki samorządu terytorialnego 41,3 mln zł, budżet państwa 43,7 mln zł), przy założeniu, że ww. świadczenia o wartości 380 zł otrzymałoby 10 % pracowników najemnych (tj. ok. 1.245 tys. osób – wg danych GUS za IV kwartał 2008 r. liczba pracowników najemnych wynosiła 12.447 tys. osób),
- 2) 170 mln zł (w tym jednostki samorządu terytorialnego 82,6 mln zł, budżet państwa 87,4 mln zł), przy założeniu, że ww. świadczenia o wartości 380 zł otrzymałoby 20 % pracowników najemnych (tj. ok. 2.490 tys. osób),
- 3) 426 mln zł (w tym jednostki samorządu terytorialnego 206,9 mln zł, budżet państwa 219,1 mln zł), przy założeniu, że ww. świadczenia o wartości 380 zł otrzymałoby 50 % pracowników najemnych (tj. ok. 6.224 tys. osób).

Projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Zakres i wyniki konsultacji społecznych

Projekt został przekazany do zaopiniowania przez Trójstronną Komisję ds. Budżetu, Wynagrodzeń i Świadczeń Socjalnych.

Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny – przedmiotowy akt normatywny będzie oddziaływał na osoby fizyczne uzyskujące dochody opodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych.

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego – ustawa wpłynie na zmniejszenie dochodów budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Wpływ regulacji na rynek pracy – brak wpływu na rynek pracy.

Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki – brak wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów – brak wpływu na sytuację i rozwój regionów.

Ocena zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej – proponowany projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
Mikołaj Dowgielewicz

Min.MD/1362/09/DP/ak

Warszawa, dn. 2 czerwca 2009 r.

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, wyrażona na podstawie art. 9 pkt 3 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494, z późn. zm.) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej Mikołaja Dowgielewicza

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przedłożonym projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (pismo nr RM-10-76-09), pragnę wyrazić następującą opinię.

Materia regulowana przez projekt nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem.

PODSEKRETARZ STANU
[wsp. P. Dowg]
Piotr Serafin

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Maciej Grabowski
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów